

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Солодкої Оксани Василівни за темою: «Вдосконалення техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток в підготовчому періоді річного циклу», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт

Актуальність. Робота О. В. Солодкої присвячена цікавому в теоретичному та важливому в практичному відношеннях питанню.

Проблема вдосконалення навчально-тренувального процесу кваліфікованих важкоатлеток вимагає, перш за все, оновлення змісту та форм технічної підготовки.

На сучасному етапі розвитку теорії та методики підготовки кваліфікованих важкоатлеток подальший прогрес можливий тільки при комплексному підході до вирішення цієї проблеми.

Дисертація О. В. Солодкої, безумовно, є актуальною, оскільки вона спрямована на пошук нових шляхів і невикористаних резервів для вдосконалення техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу.

Аналіз науково-методичної літератури з даної проблеми дозволив встановити, що науково-методичне забезпечення щодо вдосконалення технічної підготовки кваліфікованих важкоатлеток є недостатнім. Кількість наукових робіт, присвячених вивченню даної проблеми, обмежена, а існуючі дані суперечливі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано у Придніпровській державній академії фізичної культури і спорту згідно зі Зведеним планом науково-дослідних робіт Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту на 2011–2015 рр. за темою 2.6 «Теоретико-методичні засади удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності в структурі багаторічної підготовки спортсменів»

(номер державної реєстрації: 0111U001168) та Тематичним планом наукових досліджень на 2016–2020 рр. за темою «Теоретико-методичні основи удосконалення тренувального процесу та змагальної діяльності на різних етапах підготовки спортсменів» (номер державної реєстрації: 0116U003007).

Робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, науково-практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел, додатків. Список використаних джерел містить 231 найменувань, 27 з яких – іноземними мовами. Дисертаційну роботу викладено на 215 сторінках, ілюстровано 36 таблицями та 31 рисунком.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, вказано його об'єкт, предмет, мету, завдання та методи, розкрито наукову новизну, з'ясовано практичну значущість отриманих результатів, особистий внесок дисертанта, відображено апробацію результатів дослідження.

Перший розділ «Сучасний стан проблеми вдосконалення техніки змагальних вправ у системі підготовки важкоатлеток» присвячено теоретичному аналізу літературних джерел, розглянутих у дисертаційному дослідженні.

Аналіз науково-методичної літератури показав, що проблему технічної підготовки кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу розкрито не повністю.

Не визначено науково-педагогічні умови, потребує оновлення система управління технічною підготовкою кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу та ін.

У **другому розділі** «Методи та організація дослідження» подана система взаємодоповнюючих методів, адекватних поставленим завданням. Безумовно, методи дослідження забезпечили створення теоретико-методичної бази для вдосконалення технічної підготовки кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу.

У **третьому розділі** «Біомеханічна структура рухових дій у поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток різних груп вагових категорій» проведено

біомеханічний аналіз техніки поштовху штанги спортсменок різних груп вагових категорій та аналіз ефективності змагальної діяльності; представлено моделі кінематичної та динамічної структури та середньогрупові модельні характеристики техніки піднімання штанги від грудей.

Аналіз біомеханічних характеристик техніки поштовху та ефективності змагальної діяльності кваліфікованих важкоатлеток допоміг встановити особливості техніки виконання та причини неуспішних спроб, які обумовлені певними групами вагових категорій. Це підтвердило необхідність створення програми вдосконалення техніки поштовху, яка б мала диференційований підхід щодо вправ відповідно до груп вагових категорій та виявлених характеристик помилок у техніці виконання поштовху.

У **четвертому розділі** «Вдосконалення техніки піднімання штанги від грудей кваліфікованих важкоатлеток в підготовчому періоді річного циклу» представлено обґрунтування програми вдосконалення техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток та результати формувального експерименту.

Програма з удосконалення техніки важкоатлеток в підготовчому періоді річного циклу розроблена з урахуванням загальнодидактичних принципів спортивного тренування, завдань, засобів та методів технічної підготовки спортсменів.

Результати отриманих даних свідчать, що програма з удосконалення техніки поштовху в підготовчому періоді річного циклу підтвердила свою ефективність і може бути використана для покращення технічної майстерності та підвищення ефективності змагальної діяльності кваліфікованих важкоатлеток.

У **п'ятому розділі** «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» здійснено узагальнення експериментальних даних і теоретичного аналізу, що дало змогу вирішити важливе науково-практичне завдання з удосконалення техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу. Отримані дані підтверджують і розширюють наукові уявлення з

досліджуваної проблеми та показують ефективність і доцільність розробленої авторської технології.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. На основі проведеного комплексного теоретичного аналізу та узагальнення даних науково-методичної літератури автор чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. Для вирішення поставлених завдань були використані адекватні методи наукового пошуку, які дозволили обґрунтувати на високому науково-методичному рівні основні положення результатів дослідження, висновки дисертаційної роботи та практичні рекомендації.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше визначено, що кількісні динамічні та кінематичні характеристики техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток у процесі змагальної діяльності мають відмінності, які залежать від груп вагових категорій; уперше розроблено моделі кінематичної та динамічної структури техніки поштовху кваліфікованих важкоатлеток, що дозволяє робити розрахунок індивідуальних значень у показниках швидкості, амплітуди переміщення та сили дії на штангу спортсменок різних груп вагових категорій; уперше розроблено програму вдосконалення техніки поштовху кваліфікованих важкоатлеток у підготовчому періоді річного циклу з урахуванням особливостей біомеханічних характеристик і технічних помилок відповідно до груп вагових категорій та ін.

Практичне значення результатів дослідження полягає у впровадженні засобів і методів удосконалення технічної майстерності кваліфікованих важкоатлеток з урахуванням груп вагових категорій на основі вивчення процесу реалізації та особливостей біомеханічної структури змагальної вправи.

Результати дослідження упроваджені в навчально-тренувальний процес юніорської збірної команди з важкої атлетики Харківського обласного вищого училища фізичної культури і спорту, спортивних секцій з важкої атлетики м. Кривий Ріг та м. Дніпро; впроваджено в практику роботи Комплексної наукової групи збірної команди України з важкої атлетики (м. Київ); у

навчальний процес з дисципліни «Теорія та методика обраного виду спорту» Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту та ін.

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях.

Основні положення дисертаційного дослідження викладено в 11 наукових працях, у тому числі 7 статтях у спеціалізованих фахових виданнях України, з них 1 – у виданні, що включене до міжнародних наукометричних баз.

Апробація результатів дослідження. Про основні результати наукової роботи доповідалося на міжнародних конференціях «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації» (Дніпро, 2013, 2014, 2016); «Молода спортивна наука України» (Львів, 2013–2015), «Актуальні проблеми фізичного виховання і спорту» (Кишинів) та багатьох інших.

Відповідність дисертації вимогам ДАК України. Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідають вимогам ДАК України. Автореферат повністю відображає зміст дисертації.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичній діяльності тренерів і викладачів із метою вдосконалення системи управління технічною підготовкою кваліфікованих важкоатлеток, а також у навчальному процесі студентів спортивних вузів України.

Недоліки дисертаційної роботи. Разом з тим, робота містить ряд недоліків, які не мають, на нашу думку, принципового характеру і не заперечують теоретичних і методичних здобутків автора:

1. У розділі 1 треба зробити більший акцент на аналізі існуючих проблем. Невідомо, чи розділяє здобувач погляди науковців на ці проблеми. Необхідно показати своє ставлення до наукових розробок інших авторів.

2. У процесі проведення формуючого педагогічного експерименту незрозумілою є роль традиційного управління тренувальним процесом, його вплив на результативність спортсменок.

3. Не зрозуміло, як визначались однотипність і однорідність експериментальних та контрольних груп при проведенні основного педагогічного експерименту, не представлено коефіцієнт варіації.

4. У роботі є друкарські помилки та стилістичні погрішності, на які автору вказано.

Загальний висновок

Зважаючи на актуальність теми дослідження, його наукову новизну та практичне значення, використання адекватних методів, обґрунтованість висновків, вважаю, що дисертаційне дослідження Солодкої Оксани Василівни «Вдосконалення техніки поштовху штанги кваліфікованих важкоатлеток в підготовчому періоді річного циклу» відповідає «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а його автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Житомирського державного університету імені Івана Франка

Р. Ф. Ахметов

Проректор з навчальної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор біологічних наук, доцент

Л. М. Янович